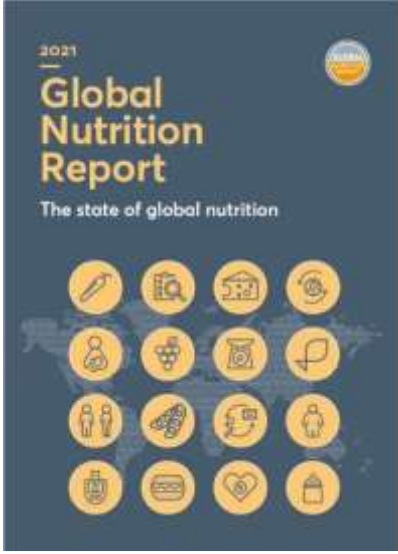

दैनिक चालू घडामोडी 30.11.2021

जागतिक पोषण अहवाल

- 2021 च्या जागतिक पोषण अहवालानुसार अशक्तपणा आणि बालपण वाया जाण्याबाबत भारताने कोणतीही प्रगती केलेली नाही.
- अहवालात दस्तऐवजीकरण केलेल्या 161 देशांपैकी या देशाचा समावेश करण्यात आला आहे, कारण रक्तक्षय कमी करण्याच्या बाबतीत कोणतीही प्रगती झाली नाही किंवा तो आणखी वाईट होत चालला आहे.
- 15-49 वयोगटातील अर्ध्याहून अधिक भारतीय महिला रक्तक्षयग्रस्त आहेत.
- 2016 पासून भारतीय महिलांमध्ये अशक्तपणा वाढला आहे. 2016 मध्ये, 52.6 टक्के भारतीय महिला अॅनिमिक होत्या. पण 2020 मध्ये 53 टक्के रक्तक्षय असल्याचे आढळून आले.
- 'बालपण वाया जाणे' कमी करण्याबाबत कोणतीही प्रगती न केलेल्या किंवा बिघडत चाललेल्या २३ देशांमध्ये भारताचाही समावेश आहे. वाया जाणे म्हणजे ज्या मुलांचे वजन त्यांच्या उंचीसाठी कमी असते.

Source: DTE

ओ-स्मार्ट योजना

सत्यमेव जयते

Ministry of Earth Sciences

- पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांच्या अध्यक्षतेखालील आर्थिक घडामोडींच्या मंत्रिमंडळ समितीने (CCEA) पृथ्वी विज्ञान मंत्रालयाच्या "ओशन सर्व्हिसेस, मॉडेलिंग, ऍप्लिकेशन, रिसोर्सेस अँड टेक्नॉलॉजी (O-SMART)" या छत्र योजनेला 2021-26 या कालावधीत एकूण रु. 2177 कोटी खर्च अंमलबजावणीसाठी मंजुरी दिली.
- ओ-स्मार्ट योजनेमध्ये सात उप-योजना समाविष्ट आहेत जसे की महासागर तंत्रज्ञान, महासागर मॉडेलिंग आणि सल्लागार सेवा (OMAS), महासागर निरीक्षण नेटवर्क (OON), महासागर निर्जीव संसाधने, सागरी जीवन संसाधने आणि पर्यावरणशास्त्र (MLRE), किनारी संशोधन आणि ऑपरेशन आणि संशोधन जहाजांची देखभाल.

- O-SMART योजना सागरी संशोधन उपक्रमांचा समावेश असलेली महासागरांचे सतत निरीक्षण, तंत्रज्ञानाचा विकास आणि आपल्या सागरी संसाधनांचा (सजीव आणि निर्जीव दोन्ही) शाश्वत वापर करण्यासाठी आणि शोध सर्वेक्षणांवर आधारित अंदाज आणि सेवा प्रदान करण्याच्या उद्देशाने राबविण्यात येत आहे. महासागर विज्ञानातील आघाडीच्या रँकिंगच्या संशोधनाला प्रोत्साहन.
- ओ-स्मार्ट योजना ज्या उद्देशाने ओशनोग्राफिक संशोधन उपक्रमांचा समावेश आहे. महासागरांचे सतत निरीक्षण, तंत्रज्ञानाचा विकास आणि आपल्या सागरी संसाधनांचा (जिवंत आणि निर्जीव दोन्ही) शाश्वत वापर करण्यासाठी आणि महासागर विज्ञानातील आघाडीच्या रँकिंगच्या संशोधनाला चालना देण्यासाठी अन्वेषण सर्वेक्षणांवर आधारित अंदाज आणि सेवा प्रदान करण्यासाठी राबविण्यात येत आहे.

Source: PIB

ब्रिक्स विज्ञान आणि तंत्रज्ञान मंत्र्यांची बैठक

- अलीकडेच, भारताचे विज्ञान आणि तंत्रज्ञान मंत्री डॉ. जितेंद्र सिंह यांनी 9व्या ब्रिक्स विज्ञान आणि तंत्रज्ञान मंत्र्यांच्या बैठकीचे अध्यक्षस्थान केले.
- BRICS च्या विज्ञान मंत्र्यांनी विज्ञान, तंत्रज्ञान आणि नवोन्मेषाच्या क्षेत्रातील सहकार्यांवर चर्चा केली.
- भारताने आपल्या अध्यक्षपदासाठी 'ब्रिक्स @ 15:

सातत्य, एकीकरण आणि एकमतासाठी आंतर-ब्रिक्स सहकार्य' ही एकूण थीम निवडली.

- भारताने शाश्वत विकास उद्दिष्टे (SDGs) साध्य करण्यासाठी तंत्रज्ञान आणि डिजिटल उपाय आणण्यासाठी विज्ञान, तंत्रज्ञान आणि नवोन्मेष (STI) मधील सहकार्यांचे निरंतर महत्त्व ओळखले आहे.
- सर्व सदस्य राष्ट्रांनी BRICS नाविन्यपूर्ण कृती योजना 2021-24, BRICS STI घोषणा 2021 आणि BRICS STI उपक्रम 2022 चे कॅलेंडर स्वीकारले आहे जे सहकार्य पुढे नेण्यासाठी रोडमॅप म्हणून काम करेल.

ब्रिक्स बद्दल तथ्य:

- निर्मिती: 2009

- देश: ब्राझील, रशिया, भारत, चीन आणि दक्षिण आफ्रिका

Source: PIB

गंगा कनेक्ट प्रदर्शन

- 8 नोव्हेंबरपासून संपूर्ण यूकेमध्ये सुरू असलेले गंगा कनेक्ट प्रदर्शन 25 नोव्हेंबर 2021 रोजी लंडनमध्ये संपन्न झाले.
- शास्त्रज्ञ, तंत्रज्ञान कंपन्या, धोरण निर्माते, उद्योग, गुंतवणूकदार आणि वित्त व्यावसायिकांच्या आंतरराष्ट्रीय समुदायाशी संलग्न करण्यासाठी राष्ट्रीय स्वच्छ गंगा अभियान, भारतीय उच्चायुक्तालय आणि cGanga यांचा हा एक मोठा प्रयत्न आहे.
- हे प्रदर्शन ग्लासगो येथे सुरू झाले आणि लंडनमध्ये संपण्यापूर्वी ते कार्डिफ, बर्मिंगहॅम, ऑक्सफर्ड येथे गेले.

Source: PIB

बिटकॉइन सिटी

- एल साल्वाडोरने जगातील पहिले "बिटकॉइन सिटी" तयार करण्याची योजना आखली, ज्याला सुरुवातीला बिटकॉइन-समर्थित बाँडद्वारे निधी दिला गेला.
 - बिटकॉइन सिटी उत्पन्न, मालमत्ता आणि भांडवली नफा करांपासून मुक्त असेल.
- बिटकॉइन सिटी कॉन्वागुआ ज्वालामुखीजवळ बांधली जाईल.
 - 2022 मध्ये बिटकॉइन बाँड जारी करण्यास सुरुवात होईल.

एल साल्वाडोर बद्दल तथ्य:

- एल साल्वाडोर हा मध्य अमेरिकेतील एक देश आहे.

Source: Business Standard

पाटलपाणी रेल्वे स्टेशन

- मध्य प्रदेशचे मुख्यमंत्री शिवराज सिंह चौहान यांनी इंदूरजवळील पातालपाणी रेल्वे स्थानकाचे नाव आदिवासी तंट्या भील यांच्या नावावर ठेवण्याची घोषणा केली.
- इंदूरच्या भंवर कुआं चौक आणि एमआर 10 बस स्टॅंडलाही तांत्या भील यांचे नाव देण्यात येणार आहे.

- आदिवासींमध्ये भारतीय रॉबिन हूड म्हणून ओळखले जाणारे, तांत्या भील हे क्रांतिकारकांपैकी एक म्हणून ओळखले जातात ज्यांनी 12 वर्षे ब्रिटिश राजवटीविरुद्ध सशस्त्र संघर्ष केला.
- तंट्या इंग्रज सरकारच्या खजिन्याची लूट करून संपत्ती गरिबांमध्ये वाटून घेत असे असे म्हणतात.

Source: Business Standard

इंटरपोलची कार्यकारी समिती

- भारताचे उमेदवार, केंद्रीय अन्वेषण ब्युरो (CBI) चे विशेष संचालक प्रवीण सिन्हा यांची आंतरराष्ट्रीय गुन्हेगारी पोलीस संघटना (INTERPOL) च्या कार्यकारी समितीवर आशियासाठी प्रतिनिधी म्हणून निवड झाली आहे.
- इस्तंबूल, तुर्की येथे चालू असलेल्या 89 व्या इंटरपोल जनरल असेंब्ली दरम्यान निवडणुका घेण्यात आल्या.

इंटरनॅशनल क्रिमिनल पोलिस ऑर्गनायझेशन (इंटरपोल) बद्दल:

- INTERPOL ही एक जागतिक संस्था आहे जी तिच्या 194 सदस्य देशांतील पोलिसांना दहशतवाद आणि सायबर गुन्हांसह आंतरराष्ट्रीय गुन्हांशी लढण्यासाठी एकत्र काम करण्याची परवानगी देते.

Source: The Hindu

जीवनगौरव पुरस्कार 2021

● भारतीय बॅडमिंटनपटू प्रकाश पदुकोण यांची बॅडमिंटन वर्ल्ड फेडरेशन (BWF) कौन्सिलतर्फे प्रतिष्ठित जीवनगौरव पुरस्कार 2021 साठी निवड करण्यात आली आहे.

● पुरस्कार आयोगाच्या शिफारशीवर आधारित BWF परिषदेने भारतीय दिग्गजांची निवड केली.

● माजी जागतिक क्रमांक 1 आणि प्रथम-भारतीय जागतिक चॅम्पियनशिप पदक विजेते, पदुकोण यांनी या खेळात मोठे योगदान दिले आहे.

● 2018 मध्ये, त्यांना बॅडमिंटन असोसिएशन ऑफ इंडिया (BAI) च्या जीवनगौरव पुरस्काराने देखील सन्मानित करण्यात आले.

Source: Indian Express